

Tit ringja — vit skriva

Er nakað á vási? — Ívamá!?
Ein spurningur, ella tíðindi, so ring til okkara.
Vit eru til reiðar!

tíðindablaðið
sosialurin

Lýsingar:

Lýsingarmaður okkara er ráðgevari hjá fyrirkum og einstaklingum í lýsingaspurningum. Hetta verður gjørt uttan meirkostnað fyri lýsaran.

Grækarismessa:

Fagna fuglinum og várinum

Á grækarismessuhaldinum í Havn, helt Svenning Tausen, varaskúlastjóri, røðu, sum vit prenta her

Í mong ár hevur verið tann siður, at skótarnir skipa fyri grækarismessuhaldi her á Vaglinum í Havn. Takk fyri henda vakra sið. Aðrastaðni í Føroyum koma fólk eisini saman at fagna fuglinum og várinum.

Mong eru vártekin.

Vit, ið minnst, tá ið sluppurnar lógu fyri akkeri á fjarðum í Føroyum um vetrarnar, vit minnst, tá ið tær lóystu fyri teymi og lögdu at brúgvunum; menn fóru at rigga til, tá vistu vit, at nú stundaði sluppini út um tangen, og fjørðurin tømdest. Bygdin tømdest, tað mesta mannfólkið var farið úr bygdini, tá vistu vit, at várið var komið.

Dagarnir verða longri. Lýkka kemur í luftina. Fuglurin kemur. Hann, sum í fjørheyst »vandi ungar til ferð, stevndi frændum á ting«, áðrenn hann legði um havið.

Summir fuglar eru longu komnir. Súlan er komin í Mykineshólm og á drangarnar. Lomvigin er komin undir landið.

Í hesum døgum slota vit eftir tjaldursklippum og gleða okkum at siggja tað fyrsta tjaldrið við strondina og hoyra tað fyrsta klippið.

Í Føroyum hevur verið tann siður og er enn at læra barnið at kenna fuglarnar á liti, kenna teir á málinum og vita, hvar ið teir eiga.

Har tú kemur í okkara náttúru, tá ið fer at sumra, so sært tú fugl og hoyrir fugl. Rytan tigur ikki í berginum. Fram við strondini svimur æðan eins væl og um veturin. Steinstólpan og aðrir smáfuglar lofta sær av einum steininum á annan í bonum. Heiðafuglurin titar í lynginum og flýgur um heiðarnar. Allir eru teir fegnir, hvør á sin hátt; men koma vit ov nær, so gera teir vart við seg. Tjaldrið rópar síni ávaringarróp. Likkurnar skjóta seg eftir tær. Fuglurin verjir. Hann eigur sitt og er fegin uppi yvir sínum reiðri, eggjum og ungunum.

Stuttligt er at koma frá

húsum við tilkomnum fólk, og tey so fegin vísa tær: Har átti altíð ein steinstólpa, har átti ein spógvi, har átti likka, so er tað, sum lagt var í barnið at fara varliga um, sum nú kemur fram.

Og tá ið smádrongurin biður fólk koma burtur frá tjaldursreiðinum, so liggur eisini í honum at vera góður við fuglin.

Tiverri er so vorðið her á landið, at øll duga ikki at virða tann rætt, sum fuglurin eigur. Tey taka báði egg og ungar. Hin sjáldsami fuglurin í Føroyum, lómurin, hevur ikki alla staðni fingið frið, og hann hevur verið noyddur at fara av tjørnini. Tú hoyrir fólk í byggunum harmast. »Er lómurin á tjørnini í ár?« verður spurt.

Og tiverri verður svarað: »Nei, lómurin er ikki á tjørnini«.

Og so ganga árin. Lómurin er burtur. Slíkur fuglur er viðkvæmur. Er hann farin, er seinur dagur, hann kemur aftur. Tann serstaka summar-myndin, tá ið hann fleg

yvir byggunum, er burtur.

Likkan er eitt prýði við sínum bæli í haganum. Menn eru fegnir um likkuna. Hon taðar hagan og etur orm úr sverðinum. Tað grønkast uttan um hana. Men tá ið likkubølin minka av mannaávum, so harmast hann, ið annars gleðist um fuglin, at menniskjan er so vorðin at meina tað ómælandi.

Nátin, ella havhesturin, sum hann eisini eitur, er nørður nógv í Føroyum. Hann tekur sær búgv longur og longur inn frá strondini.

Eg havi hoyrt mann, sum kennir virði í náttúru okkara, fegnast um nátan, sum tykist at nærast í haganum, tí nátin gagnar haganum; men tiverri er hann heldur minkaður aftur, tí menn skjóta hin gamla fuglin, tá ið hann fer av reiðinum og sveimar út yvir havið. Tá kemur fram í slíkum manni og monnum, ið geva sær far um ríkidømið, ið fuglurin skapar, og hvussu hann gagnar haganum: **Friðið fuglin drúgva tíð, meðan**

hann byggir sær reiður, meðan hann liggur á eggjum og hevur ungar. Vit eiga at taka undir við teimum.

Altíð hevur tað gjørt fólk mun, tá ið smyrilin kemur í staraflokk; men soleiðis er fugla millum. Tað er ein partur av náttúruni, sjálvum skapanarverkinum.

Skilamenn her á landi hava gjørt veiðilógina og broytt hana, sum víður-skiftini hava verið við okkara fugli. Bjargamenn hava í øldir vist, hvussu hin skilagóðu maðurin fer um tað dýra virðið, og hann lagar sína veiði eftir náttúrubroytingunum.

Alla tíðina broytist náttúran. Og sjálvi broyta vit hana nógv. Soleiðis er og verður, har fólk býr. Tíðirnar skifta og broytast alsamt. Vit krevja, at vit skulu ikki vera verri enn onnur framkomin fólk. Latum okkum leggja okkum eftir, at tey hogg, vit geva náttúru okkara, verða gjørd við varsemi og skynsemi.

Leggja vit, bæði til-

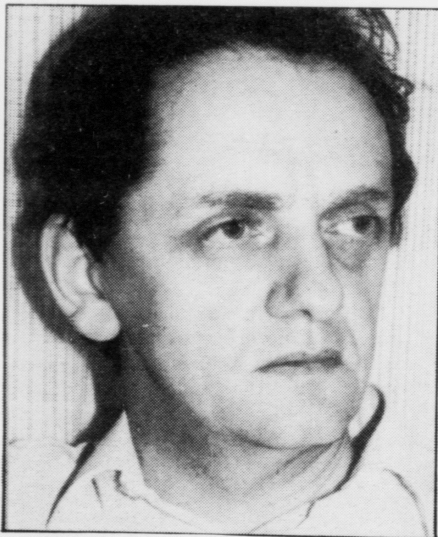
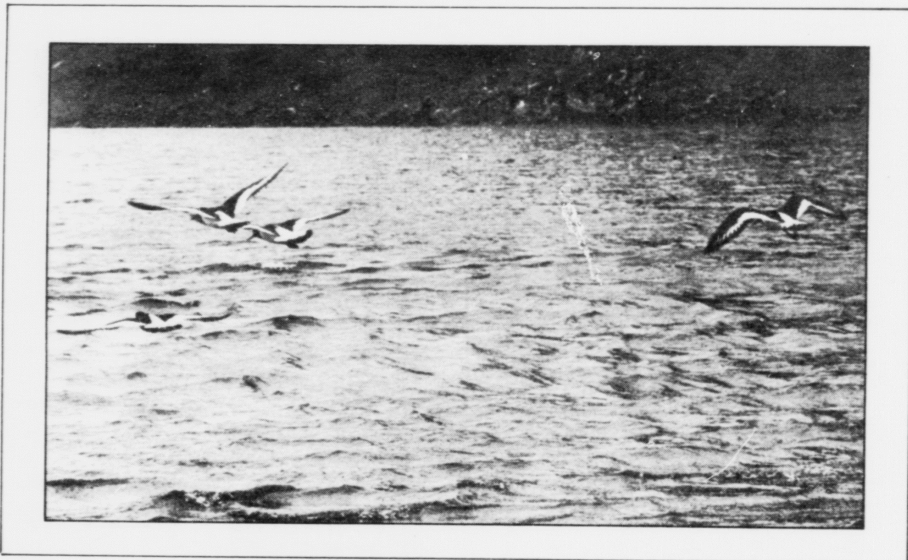
komin og ung okkum í geyma, at vit dálka ikki náttúruna, so er nógv vunnið. Og vit seta okkum fyri, at einki skal rekast eftir meg, har eg havi verið, hvørki á sjógvi ella landi. Vit menniskju eiga ikki náttúru okkara einsamall.

Hugskotið: Friðið fuglin drúgva tíð, meðan hann byggir sær reiður, meðan hann liggur á eggjum og hevur ungar, eiga vit øll at gera til okkara. Tað má vera ein rættur, tað verjuleysa livið í reiðinum hevur, at foreldrin verða ikki tikin frá tí av mannaávum. »Lat sildberarnar fara, so svøltar pisan ei«, eru orðini hjá fleygamanninum.

Góðu skótar. Góðu tit øll.

Vit eiga at fara soleiðis um okkara lands virði og lands prýði, at vit sjálvi og allir skapningar, ið her byggja, eiga tær kenslur:

»Fritt er heimið hjá mær, fritt er heimið hjá tær, vårt fosturland er fyri okkum tað besta, sum heimurin ber«.

Svenning Tausen, varaskúlastjóri í Eysturskúlanum í Havn